

Matouš 13:24-30 (19. 7. 2026 hk tv)

Předložil jim jiné podobenství: „S královstvím nebeským je to tak, jako když jeden člověk zasal dobré semeno na svém poli. Když však lidé spali, přišel jeho nepřítel, nasej plevel do pšenice a odešel. Když vyrostlo stéblo a nasadilo na klas, tu se ukázal i plevel. Přišli sluhové toho hospodáře a řekli mu: ‚Pane, cožpak jsi nezasal na svém poli dobré semeno? Kde se vzal plevel?‘ On jim odpověděl: ‚To udělal nepřítel.‘ Sluhové mu řeknou: ‚Máme jít a plevel vytrhat?‘ On však odpoví: ‚Ne, protože při trhání plevelu byste vyrvali z kořenů i pšenici. Nechte, ať spolu roste obojí až do žně; a v čas žně řeknu žencům: Seberte nejprve plevel a svažte jej do otýpek k spálení, ale pšenici shromážděte do mé stodoly.‘“

Na jednom poli roste dobrá setba i plevel. Na jednom stejném poli. V jednom světě, v jednom domě, v jedné rodině, v jedné církvi i v jednom člověku. Roste pohromadě to dobré a krásné, i to zlé a odpudivé.

„Nechte, ať spolu roste obojí.“ Zaznívá ve středu podobenství, které slyšíme od Ježíše. Nechte to růst. Nechejte to pokračovat takto pospolu. Dobré provázané se zlým. Radostné se smutným. Lehké s náročným. Světlo s tmou. Nechte to žít.

Nesnažte se to vyřešit – co je dobré a co je zlé. Co je pro mě dobré a co je pro mě zlé. Co je pro člověka vedle nás dobré a co je pro něj zlé. Neusilujme o to rozhodnout. Vyřešit to. Kdo kam patří. To už vůbec ne.

Zabývat se tím určitě nějak budeme, co je pro nás dobré a co je pro nás zlé. Co je užitečná rostlina v krajině naší duše a co je jalová či dokonce jedovatá bylina. Luštit to a přemýšlet o tom asi vždycky nějak budeme. Jen málokdo si dokáže zakázat: Nebudu si s tím lámat hlavu.

Kde je totiž pak hranice mezi zájmem o dobro (pro sebe i pro druhé) a mezi lhostejností? Nebudou náhodou lidé, kteří se dokáží osvobodit od rozlišování plevelu a pšenice na poli lidské společnosti lhostejní sobci? Nebo když ne sobci tak ustrašení individualisté, kteří se tak stáhnou do sebe, že se jich už nebude dotýkat všechno, co se děje na poli světa?

Nechte to růst pospolu. Nechte. Povolte. Netrvejte. Vypusťte. Odpusťte. V řečtině je všechno stejné jedno slůvko. Odpusťte, ať může dobré i zlé žít pospolu. Možná to je silnější řešení, než jít a aktivně odstraňovat zlé rostlinky. Snad někdy to, co zvěňčí vypadá jako naprostá pasivita a neřešení, je nakonec svého druhu nejenergičtější řešení komplikované životní situace.

Vstoupit do pole a začít trhat jednu obtížnou rostlinku za druhou je viditelné aktivní nebojácné řešení. Ovšem odpustit si tuto formu aktivity je také řešení. A mnohdy nás stojí víc přemýšlení, víc energie i víc zápasu se sebou – než jít, trhat, fackovat či řezat, zkrátka počínat si tváří v tvář zlu fortelně.

Mnozí by mohli vyprávět (zdaleka nejen rodiče a děti nebo manželé), kolik je kdy stálo energie počkat, mlčet a odpustit si reakci v komplikované situaci, kdy jeden neví, jestli mezi námi neroste už víc plevelu než pšenice.

Nesnažit se dobré a zlé pro jednou vyřešit. Nedělat definitivní rozhodnutí, nehrát si na Boží soud. Jo, kdyby to bylo tak jednoduché. Kdyby to nebylo tak bolestivé vydržet nedělat definitivní soudy. Kdo to má vydržet? Mohou mnozí oprávněně namítat. Tak jsme do toho prostě vlítli a udělali očistu – rozhodli jsme, co je pro nás dobré, co ne a bylo.

Definitivně vyřešit problém toho, co je zlé a co dobré, znamená jasně vědět, co je plevel a co plevel není. Jistě, v určitou chvíli je to nad míru jasné. To je ten čas žně – kdy jsou vidět důsledky lidských myšlenek a rozhodnutí. Když už jeden po druhém střílí nebo se my lidé nenávislně urážíme a nepokrytě okrádáme – to je zlé.

Jenže dost dlouhou dobu není poznat, co je vlastně ta která rostlinka na poli našich duší. Ne, že bychom dělali nějakou chybu či byli laxní. Ne. Ono to prostě nejde poznat. Dlouho to či ono vypadá stejně. Mnohem déle než jen na krátký čas se jeví, že všichni tady na světě to myslíme se sebou dobře – chceme milovat a nechceme nenávidět.

Podle čeho poznáme, kdy jednáme jako synové a dcery království nebeského, a kdy jako služebníci toho zlého – služebníci nenávisti a nelásky? Strašně dlouho nepoznáme nic! V dobré víře jednáme a žijeme a pak se divíme, co sklízíme. To tak prostě je. Spoustu času nemůžeme vědět, co kam vede – co nakonec s té zelenkavě vypadající travičky mezi námi vyroste. Proto máme výrazně dát nohu z plynu, když se kdosi rozhodne rozdělovat lidi na dobré a zlé, věřící a nevěřící, chytré a hloupé. Pozor na předčasné soudy. Nejsou-li všechny naše soudy v jistém smyslu vždy předčasné.

Tím se jistě nechce říci, že plevel a pšenice, zlo a dobro – všechno je jedno. Ne. Ani se nechce říci, že plevel neexistuje – totiž, že by vše bylo konečně mezi námi lidmi dobré. Zlé myšlenky, zlé záměry i činy nakonec skončí v ohni, je psáno. To je jistá věc. Oheň je symbol Božího soudu v závěru našeho věku.

Nechat mezi lidmi i v nás samých obojí dlouhou dobu růst není projev lhostejnosti. Není to útěk před odpovědností za tento svět. Je to projev citlivosti vůči dobrému v nás lidech. A ochrana všeho dobrého zasetého v lidech. Protože všechno to dobré a nadějně, co do nás bylo zaseto, je tak zranitelné, tak křehké!

Zkazít někoho je daleko jednodušší než učinit někoho lepším. Zavřít kohokoliv za mříže je jednodušší než ho naučit pracovat a dobře žít. Vztít někomu naději je lehčí než někoho účinně povzbudit. Povzbudit tak, že člověk uvnitř sebe vstane a dá si šanci na to, že ho čeká zas cosi pěkného. Tuhle nepatrnou a strašně potřebnou naději je tisíckrát těžší vzbudit, než někoho na potkání urazit nebo poučit tak, že se za sebe bude ještě zítra stydět. To dokáže skoro každý, když chce. Ale tu nadějnost, to malé semínko víry v druhém nezničit, tu polámanou třtinu definitivně nedolomit a tu malinkatou jiskřičku v nitru nesfouknout – na to je potřeba umění milovat život a vše co životu slouží.

Lidé se v nejrůznějších náboženstvích celkem lehce naučí, že je potřeba se vyvarovat zla, dát si na něj majzla a na nejrůznější jeho hříšné projevy. Ono to ale pro šťastný život s druhými vůbec nestačí: bát se zla. Vůbec nejvíc škody mohou napáchat lidé s dobrým úmyslem zlo mezi námi nějak jednou pro vždy vyřešit. Pojmenovat kdo je kdo, kdo za co může, kdo má a kdo nemá nárok na poli světa svobodně existovat. Protože ve své horlivosti tak mohou odstraňovatelé zla (pachatelé dobra se jim někdy říká) poranit mnohé, kteří chtěli prostě žít jako dobrá pšenice a růst. Žádné, ani jediné zničení dobrého zrnka v člověku, nestojí za vyřešení sebevětšího problému. Každé dobré zrnko v nás musí být chráněno a nesmí být obětováno v rámci boje se zlem.

Nemusíme se tedy až tolik bát stínů v nás. Nemusíme se bát zla v nás a všemožného lidského plevele ve společnosti. Víc bychom se měli bát toho, že svým spravedlivým úsilím pohrbíme, byť jen jedno jediné malinkaté semínko dobra v člověku. Bojovat se zlem je milionkrát jednodušší než uchovat to nejmenší křehké dobro v druhém člověku.